

Příklad 1

Akciová společnost zavádí nový výrobek. Roční výroba se předpokládá v počtu 100 000 kusů. Přímé materiálové náklady na jednici činí 100 Kč, přímé mzdy 20 Kč. Variabilní výrobní režie činí 100 % z přímých mezd. Výroba si vyžádá kromě existujícího strojního vybavení další jednoúčelový stroj, který bude pořízen formou leasingu s ročním nájemným 500 000 Kč. Z finančního plánu vyplývá požadavek, aby celkový příspěvek na úhradu společných fixních nákladů a tvorbu zisku činil v absolutní částce 5 000 000 Kč. Marketingové oddělení doporučuje cenu v rozmezí 190 až 210 Kč, při které se poptávka bude pohybovat řádově okolo 100 000 kusů.

Nákladová kalkulace ceny 1 kusu nového výrobku:

Přímý materiál	Kč
Přímé mzdy	Kč
Variabilní výrobní režie	Kč
Specifické fixní náklady	Kč
Jednicový příspěvek na úhradu	Kč
Navržená cena	Kč

Tržním i nákladovým hlediskům odpovídá návrh ceny ve výši _____ Kč/ks.

Příklad 2

Ve firmě je v současné době pro výrobek označovaný jako ABC platná následující kalkulace jednotkových nákladů (Kč/ks):

Prodejní cena výrobku	500
- Variabilní náklady	300
= Příspěvek na úhradu	200
- Fixní náklady přidělené výrobku	120
= Zisk na výrobek	80

Tato kalkulace je platná pro výrobku (a prodej) 50 000 výrobků.

Vedení firmy zvažuje novou situaci, kdy se podařilo získat nového velkého zákazníka a dohodnout se stávajícími zákazníky zvýšení dodávek, což by mohlo vést ke zdvojnásobení počtu vyráběných kusů. Podmínkou je však snížení ceny na 400 Kč/ks.

Zvýšení výroby vyvolalo nutnost zvýšení celkových fixních nákladů o 50 %, zejména z důvodu nutného rozšíření a modernizace výroby. Zvýšení výroby a modernizace procesu (množstevní slevy a zvýšení produktivity práce) bude mít také dopad na snížení jednotkových variabilních nákladů o 20 %.

Zadání:

1. Určete jednotkovou kalkulaci pro novou situaci a změnu celkového zisku.
2. Vyjmenujte hlavní určující faktory pro vyhodnocení nové situace a závěrem zdůvodněte výhodnost/nevýhodnost rozšíření produkce za daných podmínek.
3. Vyhodnoťte novou situaci, pokud by se nepodařilo snížit jednotkové variabilní náklady.

4. Vyhodnořte vzhledem k původní situaci ad 1) s tím, že nárůst celkových fixních nákladů nebude 50 %, ale 70 %. Doporučte/nedoporučte její přijetí.

Prodejní cena výrobku	
- Variabilní náklady	
= Příspěvek na úhradu	
- Fixní náklady přidělené výrobku	
= Zisk na výrobek	

Prodejní cena výrobku	
- Variabilní náklady	
= Příspěvek na úhradu	
- Fixní náklady přidělené výrobku	
= Zisk na výrobek	

Prodejní cena výrobku	
- Variabilní náklady	
= Příspěvek na úhradu	
- Fixní náklady přidělené výrobku	
= Zisk na výrobek	

Příklad 3

V podniku ZETA je v současné době platná následující jednotková kalkulace na poskytovanou službu Servis X (na jednu akci) (Kč/j):

Prodejní cena služby	900
- variabilní náklady	400
= Příspěvek na úhradu I	500
- fixní náklady přímo přiřaditelné ke službě	200
= Příspěvek na úhradu za službu II	300
- fixní náklady společné – přiřazené na jednotku služby	150
= Zisk připadající na jednotku služby	150

Tato kalkulace, založená na dělení nákladů na fixní a variabilní, je stanovena pro rozsah činnosti ve výši 20 000 akcí za dané období.

Na základě analýzy trhu vedení podniku dospělo k názoru, že celkový potenciál trhu je nakloněn zvýšení rozsahu poskytování služby na 50 000 akcí. Podmínkou je zlevnění služby na cenu 800 Kč/j. Zvýšení rozsahu v poskytování služby sebou nese zvýšení přímých fixních nákladů služby o 4 mil. Kč, zejména z důvodu nutnosti doplnit novou technologii pro poskytování služby a na propagaci služby.

Pořízení moderní technologie současně přinese snížení pracnosti při poskytování služby, která znamená redukci jednotkových variabilních nákladů o 10 %. Společné podnikové fixní náklady

se nemění, a tedy se nebude ani měnit celková částka těchto nákladů, kterou má souhrnně tato služba pokrýt.

Zadání:

1. Určete novou kalkulaci nákladů na jednotku služby a novou hodnotu celkového zisku za službu.
2. Proveďte propočet, při jakém rozsahu služby (počtu jednotek poskytnuté služby) bude v nové situaci dosaženo stejného hospodářského výsledku jako ve výchozí situaci.
3. Proveďte propočet, pro jakou cenu bude dosaženo stejného hospodářského výsledku jako ve výchozí situaci.

Příklad 4

Průmyslový podnik s jednoduchou výrobou vyrábí pouze jeden druh výrobku. Pro jeho výrobní proces je charakteristické to, že neexistuje nedokončená výroba a všechny výrobky zadane do výroby se v běžném období dokončí a prodají. V běžném období byly vynaloženy tyto náklady (v Kč):

Přímý materiál	64 000
Přímé mzdy	13 660
Spotřeba energie	18 380
Odpisy HDM	10 000
Ostatní nakupované výkony	3 580
Celkem	109 620

Podnik vyrobil 1 900 t výrobku.

Zadání:

Sestavte výslednou kalkulaci na 100 kg výrobku v položkách přímý materiál, přímé mzdy a výrobní režie.

Příklad 5

Maloobchod hodlá rozšířit nabídku o nový kuchyňský přístroj; nákupní cena činí 2 000 korun. Obvyklá 20% přírážka (obchodní rozpětí) činí 400 Kč. Přímé prodejní náklady představují 10% z prodejní ceny (provize, slevy). Průzkumem byla zjištěna pružnost poptávky na výši ceny:

Cena	2 800	2 600	2 500	2 400	2 300
Počet kusů	15	25	37	48	60

- Doplňte následující tabulku o cenách kuchyňského přístroje neboli obvyklou kalkulaci úplných nákladů
- Doplňte následující tabulku o cenách kuchyňského přístroje neboli obvyklou kalkulaci úplných nákladů + zisk
- Zjistěte nejpříznivější prodejní cenu výrobku

Řešení:

a)

Nákupní cena	20% přirážka	Celkem	10 % z prodejní ceny	Prodejní nákladová cena

b)

Cena za kus	2 800	2 600	2 500	2 400	2 300
-10 %					
Mezisoučet					
-Nákupní cena					
= zisk na jednici					
x počet jednic					
= celkový zisk					

c) Zjistěte nejpříznivější prodejní cenu výrobku

Příklad 6

Podnik vyrábí jeden druh výrobku A. Předběžná kalkulace plných nákladů vychází z předpokladu, že objem výroby i prodeje bude ve sledovaném období činit 50 000 kusů a zahrnuje následující položky:

Položky	Kč/ks
Přímý (jednicový) materiál	30
Přímé (jednicové) osobní náklady	10
Výrobní režie (2 500 000/50 000 ks)	50
Plné náklady výroby	90

Při podrobnější analýze výrobní režie bylo zjištěno, že variabilní charakter má pouze její pětina. Zbylou část tvoří fixní náklady, které jsou výrazem vytvořené výrobní kapacity. Ta umožňuje maximální výrobu za sledované období v rozsahu 60 000 kusů.

- Zjistěte, kolik budou činit průměrné náklady výroby na jeden vyrobený a prodaný kus výrobku A při výrobě a prodeji 40 000 kusů a 60 000 kusů.

Příklad 7

Podnik vyrábí jeden druh výrobku A. Předběžná kalkulace plných nákladů vychází z předpokladu, že objem výroby i prodeje bude ve sledovaném období činit 50 000 kusů a zahrnuje následující položky:

Položky	Kč/ks
Přímý (jednicový) materiál	30
Přímé (jednicové) osobní náklady	10
Výrobní režie (2 500 000/50)	50
Plné náklady výroby	90

Při podrobnější analýze výrobní režie bylo zjištěno, že variabilní charakter má pouze její pětina. Zbylou část tvoří fixní náklady, které jsou výrazem vytvořené výrobní kapacity. Ta umožňuje maximální výrobu za sledované období v rozsahu 60 000 kusů. Prodejní cena výrobku A činí 100 Kč a podnik ve třech po sobě jdoucích obdobích vyrobil 50 000 ks výrobků. Objem prodeje však kolísal: v prvním období podnik prodal celý objem výroby (50 000 ks), ve druhém pouze 40 000 ks a ve třetím 60 000 ks. Při výrobě výrobků podnik nespořil ani nepřekračoval předpokládané náklady stanovené v předchozí části zadání.

- Zjistěte výsledky hospodaření podniku
 - a) Při ocenění výkonů na úrovni plných nákladů
 - b) Při jejich ocenění na úrovni variabilních nákladů

Příklad 8

Obchodní organizace vyváží výrobky A, B, C. Údaje o vývozu a nákladech jsou uvedeny v tabulce.

	A	B	C
Q	60	50	45
Jednotková cena	85	75	60
Jednotkové variabilní náklady	20	25	30
Fixní náklady	5 700		

- Vypočítejte příspěvek na úhradu na kus výrobku a celkový příspěvek.
- Určete pořadí výhodnosti vývozu výrobků.
- Doporučte, který výrobek není vhodný pro obchodování.

Příklad 9

Vypočítejte hospodářský výsledek společnosti vyrábějící 3 výrobky pomocí víceúrovňové metody kalkulace variabilních nákladů. Jsou dány údaje v tabulce a dále údaje o zvláštních fixních nákladech: pro výrobek A = 1 100 Kč, pro výrobek B = 1 400 Kč, pro výrobek C = 2 000 Kč. Fixní náklady všeobecné činí 2 300 Kč. "

	A	B	C
CV	5 800	6 400	7 600
VN	2 700	3 400	4 100